

За наявністю ускладнювальних елементів

Неускладнені (не містять ускладнювальних елементів)	Відбулись зорі у воді...
Ускладнені (містять ускладнювальні елементи)	
• вставні слова (не є членом речення)	Вже почалось, мабуть, майбутнє (Л. Костенко).
• звертання (не є членом речення)	Вечірнє сонце, дякую за день! (Л. Костенко).
• однорідні члени речення:	
підмети	Вівса, пшениці, ячмені — все се зіллялось в одну могутню хвилю... (М. Коцюбинський).
присудки	Сміються, плачуть слов'ї І б'ють піснями в груди (Олександр Олесь).
додатки	Вечірнє сонце, дякую за день, за цю потребу слова, як молитви (Л. Костенко).
означення	Живе у серці слово гірке й правдиве (Л. Костенко).
обставини	І день, і ніч вона чекає (Л. Костенко).
• відокремлені члени речення	
відокремлене означення, виражене прикметниковим (дієприкметнико- вим) зворотом	Непорушно стоять дерева, загорнені в сутінь, <u>ясно вкриті краплистою росою</u> (М. Коцюбинський).
відокремлена обставина, виражена дієприслівниковим зворотом	Солоня прохолода <u>принаджувала</u> гостей, і вони, <u>замовивши собі каву,</u> тислись до вікон або сідали на веранді (М. Коцюбинський).

відокремлений додаток

Він нікого не боявся, крім Бога
(І. Франко).

відокремлена прикладка як різновид
означення

Мій син, грибок на двох тоненьких
ніжках, у перший раз пішов сьогодні
в школу
(М. Рильський).

Вставні слова / сполучення слів

Група за значенням	Вставні слова / вирази	Приклад у реченні
Упевненість	безумовно, безперечно, справді, звичайно, зрозуміло	Безумовно, ми встигнемо виконати проєкт вчасно.
Невпевненість	мабуть, здається, може, оче- видно, певно, сподіваюся	Завтра, <u>мабуть</u> , буде дощ.
Почуття (радість, жаль, подив)	на щастя, на жаль, як на гріх, на диво, соромно сказати	<u>На щастя</u> , ключі знайшли- ся в кишені куртки.
Джерело повідомлення	кажуть, за словами..., на мою думку, по-твоєму, як відомо	<u>На мою думку</u> , це найкра- щий варіант розв'язання задачі.
Порядок думок, зв'язок	по-перше, по-друге, по-третє..., нарешті, отже, навпаки, до речі	<u>По-перше</u> , це зручно. <u>По- друге</u> , це недорого.
Привернення уваги	зверніть увагу, зрозумійте, уявіть собі, послухайте	<u>Уявіть собі</u> , ми зустрілися через десять років!

Вставні слова завжди виділяються **комами**.

НЕ плутайте вставних слів і співзвучних членів речення.

Порівняймо:

Він може прийти (може — присудок). Він, може, прийде (може — вставне
слово, що виражає невпевненість).